1838. No. 98.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, den 7 DECEMBER.

'S GRAVENHAGE, den 3 December.

Naar men verneemt, heeft Z. M. aan de ingezetenen van Schokland, die zich in zulke kommervolle omstandigheden bevinden, eene gratificatie toegestaan.

— De deelhebbers in de Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij hebben besloten, aangezien de volstrekte behoefte aan eene tweede rivierboot, dat zoodanige boot zal worden gebouwd.

— Zaturdag waren de binnenlandsche fondsen, ter beurze van Amsterdam, zeer willig. Heden zijn die fondsen weder geweken, daar men geene staatkundige tijding vernam, die de gistheren verspreide geruchten bevestigde, of voldoende opheldering gaf omtrent de ongewone verhooging der prijzen. De Engelsche merken van vrijdag waren zelfs lager.

— In de Kamer der Belgische Gedeputeerden is [illegible] dragt, om [illegible] ter versterking en verbetering van de landmagt aantewenden. De Minister van oorlog, de heer *Willmar*, heeft verklaard dat, indien hem de verlangde sommen worden verleend, hij in staat zal zijn, des gevorderd, 110,000 man troepen, waaruit de Belgische landmagt bestaat, in het geweer te kunnen brengen. De genoemde Minister heeft reeds een begin gemaakt met het aankoopen van de noodige trekpaarden voor de artillerie en voor de dienst der hospitalen. Onderscheidene Commissien zijn benoemd, om in de verschillende provincien 1500 stuks paarden, geschikt voor de genoemde diensten, aan te koopen. Deze Commissien zullen onmiddelijk hunne werkzaamheden beginnen.

Wijders is van wege het Ministerie van oorlog te Brussel bevel gegeven bij het centraal depôt, om in allerijl eene hoeveelheid hospitaal-behoeften gereed te maken voor eene geheele divisie troepen. Verscheidene caissons, daarmede beladen, zijn reeds naar Namen vertrokken; het gerucht wilde, dat zij voor het Luxemburgsche bestemd waren; dat aldaar in de daad eenige troepen zouden worden vereenigd, en dat werkelijk eenige bataillons den togt derwaarts hadden aangenomen.

— Den 4 December. Gisteren zijn de brieven, uit Holland komende, aan de Belgische grenzen aangehouden en onderzocht.

Het blijkt nog niet, dat er inderdaad Belgische troepen naar het Luxemburgsche zijn opgebroken. De revolutionnairen willen, dat men het opperbevel over het Belgische leger aan den Franschen maarschalk *Gérard* zal opdragen.

LONDEN, den 1 December.

Eergisteren is door de Koningin in Rade eene proclamatie uitgevaardigd, bij welke het Parlement verder geprorogeerd wordt tot den 5 Februarij, om alsdan tot afdoening van zaken te vergaderen.

— Het fregat *Inconstant*, aan boord waarvan zich Lord *Durham* met zijne familie bevindt, is den 27sten ter reede van Plymouth gearriveerd, maar het stormagtig weder, dat aldaar gedurende eenige dagen geheerscht heeft, was oorzaak dat zijn Lordschap den [illegible]

— Door de stormen der laatste dagen is op nieuw, zoowel op het land, als langs de zeekust, groote schade aangerigt. Onder anderen zijn op de kust van Essex vijf geladen schepen totaal verongelukt, waaronder drie aan een en denzelfden eigenaar, een reeder te Scarborough, behoorden. Uit Ierland zijn soortgelijke treurige berigten ontvangen.

— Men meldt uit Parijs, dat de Fransche regering eene poging bij de Nederlandsche heeft aangewend, om de laatste te bewegen, afstand te doen van dat gedeelte van Limburg en Luxemburg, hetwelk als zulks bij het tractaat der 24 artikelen is toegewezen, tegen eene geldelijke vergoeding; doch dat deze poging is mislukt, omdat het bewind van Nederland niet konde afwijken van de reeds in dat opzigt met het Duitsch Verbond aangegane verbindtenissen.

— De berigten uit Demerarij van den 13 October luiden minder gunstig dan de vroegere. Vele negers dreigden de plantagien te zullen verlaten, op grond, naar zij voorgaven, van de gestrengheid, waarmede de trage arbeiders door de overheden gestraft werden.

Men heeft berigten uit Nieuwjork van den 9den. Volgens dezelve zijn de zoogenaamde Canadasche patriotten op nieuw, in de nabijheid van Montreal in opstand geraakt, en is aldaar, den 4den No-

vember, de krijgswet weder afgekondigd. In gemelde plaats waren verscheiden verdachte personen gevat.

— De jongste tijdingen uit Oost-Indie (Calcutta 27 September, van Bombay 6 October) luiden ongunstig. Volgens dezelve zou de magtige vorst *Runjeet Singh*, van wien de Britten een hulpleger van 50,000 man verwachtteden, indien zij van den Russisch-Perzischen kant werden aangevallen, zich in de laatste tijden veeleer als de vriend der Russen hebben voorgedaan, en vreesde men, dat ook andere Aziatische vorsten in het voordeel van Rusland gestemd waren. Voorts sprak men van vijandelijke bewegingen van Russische troepen naar de zijde van Britsch Indie. Dit een en ander had ten gevolge, dat men daar ijverig bezig was met het nemen van maatregelen van tegenweer aan de noordelijke en noord-westelijke grenzen.

FRANKFORT, den 30 November.

— Z. M. de Koning van Wurtemburg heeft den Erfprins *van Oranje* benoemd tot Grootkruis der orde van de Wurtembergsche kroon.

De Groote Raad van Lucerne heeft, met eenparigheid van stemmen, tot de opheffing van verscheiden Franciskaner-kloosters in dat kanton besloten, uit hoofde zij niet meer aan hun oorspronkelijk doel beantwoorden. De paters en leekenbroeders zijn op pensioen gesteld, terwijl de liquidatie van de bezittingen der genoemde kloosters aan den Kleinen Raad is opgedragen.

— Eene Fransche gewapende stoomboot is den 18 dezer te Civita-Vecchia aangekomen, en heeft de lang verwachte depêches aan den Franschen Gezant te Rome, de ontruiming van Ancona betreffende, medegebragt.

— In het zuiden van Rusland is de vroeg ingevallen vorst, omstreeks de helft dezer maand, weder door zeer zacht weder vervangen, zoodat een groot aantal schepen de haven van Odessa kon in- en uitloopen.

— Omtrent de in Lithauen ontdekte zamenzwering wordt dezer dagen gemeld, dat men te Petersburg reeds vóór het vertrek van het Keis. Russische gezin naar Duitschland wist, dat de revolutionnaire propaganda in Parijs voornemens was zendelingen te doen vertrekken, en dat, dien ten gevolge, onderscheidene maatregelen van voorzigtigheid genomen zijn; dat een aanvoerder van de zendelingen, de bekende vlugteling v. *Konarski* was, die zich naar Wilna heeft weten te begeven, doch voor de Russische politie niet lang verborgen is gebleven; dat men dien persoon een tijd lang zijn' gang heeft laten gaan, doch hem naauwkeurig in het oog heeft gehouden, ten einde alzoo zijne medestanders te ontdekken; dat de overheden op deze wijze volledige kennis hebben verkregen van de zamenspanning, aan welke, behalve eene menigte uitgewekene zendelingen, een aanzienlijk aantal ingezetenen des lands schijnt te hebben deel genomen, die nu grootendeels reeds in verzekerde bewaring zijn gesteld; dat zich hieronder lieden van alle standen bevinden en alleen uit Wilna vijftien gezetene grondbesitters.

— Volgens brieven uit Athene van den 14 November, heerschte toen in geheel Griekenland eene volkomene staatkundige rust. Alleen in Messenie werd de orde op eene bedenkelijke wijze verstoord door straatrooverijen. HH. MM. de Koning en de Koningin waren den 7den te Athene teruggekomen, en daar met veel geestdrift ontvangen.

PARIJS, den 1 December.

Het Spaansch Ministerie heeft, zoo als reeds is gemeld, zich niet kunnen staande houden, maar is bezweken, nog voor het einde van de algemeene beraadslaging over het adres van antwoord op de aanspraak der Koningin. Den 19 November, des avonds, hebben de Ministers hun ontslag gevraagd en de Koningin heeft het aan allen verleend, behalve aan den hertog *de Frias*, wien zij met het vormen van een nieuw Kabinet had belast.

— Te Sevilië zijn den 13den en 14den troebelen uitgebroken, die men meende gedempt te hebben; toen daags daaraan een nieuwe opstand plaats had. Toen werd eene Regerings-junta opgerigt, aan wier hoofd zich de generaal *Cordova* stelde, die in 1835 en 1836 het bevel over het noorder-leger heeft gevoerd; tot vice-president van dien raad werd de generaal *Narvaez* benoemd. *Cordova* werd tevens als Kapitein-generaal der provincie uitgeroepen en begon zijne regering met het uitvaardigen van eene proclamatie, terwijl de Junta, toen zij rondgaande brieven aan al de autoriteiten der hoofdstad en provincie van hare installatie kennis gegeven te hebben, vooreerst besloot om den staat van beleg op te heffen, den graaf *de Clonard*, die te Cadix was en het bevel voerde in de provincie, van zijn commando te ontzetten, en een adres op te stellen aan de Koningin.

De Municipaliteit heeft de klokken laten luiden en eene algemeene illuminatie bevolen, ter viering van de heugelijke gebeurtenis van het invoeren der nieuwe regering.

Hoezeer tot nog toe niet duidelijk blijkt welken weg *Cordova* wil inslaan, schijnt het evenwel, dat hij met zijne Junta de partij der zoogenaamde overdreven liberalen begunstigen en hare pogingen ondersteunen zal, om de gematigden uit het bestuur te verdrijven. Hij is een groot vriend van *Narvaez*, en even als deze den generaal *Espartero* zeer vijandig. Men heeft alle reden om te gelooven, dat deze soort van omwenteling zich niet tot Sevilië alleen bepalen, maar zich weldra uitbreiden zal.

Ten gevolge van het ontslag der Ministers zijn in de Kamer der Afgevaardigden de beraadslagingen over het adres geschorst geworden. Men bevond zich

Madrid in de grootste verlegenheid. Spanje bevond zich, volgens de laatste berigten, inderdaad regeringloos.

— Den 2 December. Het lijk van den maarschalk *Lobau* is, met veel pracht openbaar ten toon gesteld. De stad Parijs heeft voor 20.000 fr. in de kosten van deze lijkplegtigheid bijgedragen.

— De brieven uit Madrid van den 25sten melden nog niets naders, nopens de zamenstelling van een nieuw Spaansch Ministerie.

Van de grenzen wordt gemeld, dat *Marogto* de Aoa is overgetrokken, en troepen heeft gezonden naar de vlakte van Tafalla, en dat *Espartero* een deel zijner krijgsmagt bij Calahorra heeft geposteerd.

HANDLEIDING *over het aankweeken van Eiken plantsoen en Eiken telgen.*

(Het vervolg en slot van Nr. 96.)

§ 3. *Over het pooten der eikels en de behandeling van het jonge plantsoen.*

Wanneer de grond, in voege gezegd, in gereedheid is gebragt, maakt men denzelven met eene hark gelijk. Vervolgens poot men de eikels in eene regte strekking langs eene lijn, ter diepte van ten minste een palm, vermits de eikels bij eene hoogere pooting ligt verdrogen en door het gevogelte te veel worden uitgekrabd. Deze regels behooren *vier* palm van elkander verwijderd te wezen, indien het plantsoen bij verpooting van den pinwortel zal worden ontdaan, en ten minste *zes* palm, ingeval de pinwortel door afsteking zal worden weggenomen. In deze plaatst men [illegible] Hierop bedekt men dezelve met aarde en harkt den grond effen en gelijk. Men zorge vooral, van bij de inpooting, de kiemen der eikels, zoo deze reeds mogten beginnen te werken, niet te beschadigen of te breken, daar dezelve anders onherstelbaar verloren zijn. Wanneer de eikels behoorlijk voor den dag komen en groeijen, gebeurt het niet zeldzaam, dat ook het onkruid zich vertoont. In dat geval zorge men, het plantsoen daarvan te zuiveren, er oplettende, om den grond, welke door het wieden los geworden is, weder digt te trappen, ter voorkoming van uitdrooging, hetgeen niet anders dan nadeelig zijn kan voor het jonge plantsoen. Dit herhaalt men telkens als het onkruid het plantsoen dreigt te verstikken, hetgeen vooral van den meerderen of minderen groei van het laatste afhangt. Zoodra het plantsoen twee of drie jaren gestaan heeft, naar mate van deszelfs meerder' of minder' voordeeligen groei, moet men hetzelve van den pinwortel ontdoen, ten einde daardoor eene vermeerdering van fijne haarwortels daarte stellen. Dit geschiedt op tweederlei wijze, namelijk: door *verpooting*, of door *afsteking* van den *pinwortel*. De eerste wijze, welke wel de verkieslijkste, maar tevens de kostbaarste en werkelijkste is, geschiedt aldus: Nadat de grond, waarop de verplanting geschieden zal, vooraf, zoo als hier boven is gezegd, gespit en op afwatering gebragt is, neemt men het plantsoen met de spade uit den grond. Men schifte hetzelve in twee of drie soorten, zoo veel mogelijk van gelijke grootte en dikte, en verpoote soort bij soort, om van het grootste telgen tot opgaand eikenhout, van het kleinste duimstok voor hakbosschen aantekweeken. Alvorens hetzelve weder in den grond te brengen, snijde men met een scherp mes den pinwortel en de lange vezels der overige wortels af. Men poote de voor telgen bestemde op drie palmen van elkander, doch de andere soorten op eenen afstand van *anderhalve* palm en ter diepte van *een* palm in den grond, zorgende, dat, bij het planten, de stam onder het aanvullen behoorlijk worde geschud, ten einde de grasi-aarde zich aan de kleinere wortels mededeele, en wel in dier voege, dat dezelve hunne natuurlijke rigting behouden en alzoo met aarde worden bedekt, waarna dezelve stevig worden aangetrapt. Ook snijdt men het plantsoen vóór de weder-inpooting ter lengte van 10 à 12 Ned. duimen boven den grond af, en plante vervolgens, zoo als is gezegd, hetgeen door sommigen boven de andere wijze van aankweeking gepreferéerd wordt. De andere wijze, namelijk de afsteking, geschiedt volgender wijze: Vroeg in het voorjaar steekt men eene zeer scherpe spade aan beide zijden schuins onder het plantsoen door, waardoor de pinwortel afgestoken en de groei van het plantsoen gestuit wordt; hierdoor werkt de plant meer op de overgeblevene haarwortels, hetgeen eene vermeerdering [illegible] Men drage zorg, om, na volbrenging van dit werk, den grond weder goed vast te trappen. Hoewel nu deze laatste wijze gemakkelijker en beterkoop is dan de vorige, zoo verdient de eerste echter de voorkeur, om dat door de sortering en verplanting van het plantsoen geen noemenswaardig gedeelte van hetzelve verloren gaat, terwijl, bij de laatste wijze, de kleinste soort steeds door het meer voordeelig groeijende wordt verdrukt en verstikt, hetgeen hetzelve, zoo niet geheel althans zeer veel, in waarde doet verliezen.

§ 4. *Over de geschiktheid van den grond tot aankweeking van eiken hout bestemd. Over het pooten van telgen en derzelver behandeling bij opvolgenden groei.*

Nadat het plantsoen, invoege hierboven gekweekt en behandeld, eene dikte van 5 of 6 Ned. duimen in diameter heeft verkregen, is hetzelve geschikt om te worden verpoot tot opgaande boomen. Het zal onnoodig zijn hier op te merken, dat men steeds eenen hoogen, droogen grond voor opgaand eikenhout moet uitkiezen; echter is het vooral bij deze verplanting van groot belang, bedacht te zijn op eenen diep gespitten grond, ten einde de aardlagen en zandbanken te breken,

waarom het raadzaam is dezelven niet minder dan *een* Ned. el te laten omspitten en wel in dier voege, dat de groei- of teelaarde zooveel mogelijk in het midden worde gebragt, ten einde de wortels meerder voedsel te verschaffen. Ook geldt hier de reeds boven aanbevolene voorzorg, om het stuk gronds, voor de inpooting bestemd, in het midden iets hooger te maken, ter afleiding van het water. De grond aldus bereid en gespit zijnde, kan er vroeg in het voorjaar een aanvang met het pooten gemaakt worden. Deze pooting geschiedt, door de telgen met den kop te verplanten, of wel door dezelve, ter lengte van 2½ Ned. el, met een scherp snoeimes of eenen bijl glad af te houwen, waarna dezelve op eenen afstand van ongeveer *vier* Ned. ellen in het vierkant, en ter diepte van 15 à 18 Ned. duimen, in den grond worden gebragt, dezelfde behandeling in achtnemende, als bij het verplanten van het jonge plantsoen is vermeld. Voorts zullen zoowel de plaatsen, waar men jong plantsoen wil aankweeken, als die waar men bosschen wil aanleggen, behoorlijk voor het vee afgevredigd moeten zijn, bij voorkeur door digt met houtgewas bezette wallen, ter afwering van de winden; terwijl het bij het aanleggen van bosschen van opgaand hout in omgespitte heidevelden, zoo tot vermijding der verstuiving van het zand als ter bevordering van den groei der boomen, van belang is, dat de tusschenruimte, op eenen afstand van niet minder dan *een en eene halve* el van de telgen, naar gelang der hoogere of lagere ligging van den grond, met berken of elzen plantsoen worde bezet, hetwelk telkens zoo vroegtijdig moet worden gekapt, dat het de eikentelgen niet overschaduwt. Hoewel sommigen van oordeel zijn, dat het pooten *met den kop* op den duur schoonere boomen voortbrengt, zijn anderen daarentegen van gevoelen, dat de verplanting *zonder den kop*, vooral op zoodanige plaatsen, waar het plantsoen veel aan den wind is blootgesteld, boven het andere de voorkeur verdient, vooreerst, om dat zoodanige telgen minder door den wind worden geslingerd, maar ten andere ook, dewijl er minder gevaar voor sterven of kwijnen bestaat, aangezien de wortels beter in staat zijn, om dezen korten dan wel den geheelen stam te voeden. Niet te ontkennen is het evenwel, dat deze manier van pooten meerder oplettendheid bij den verderen groei ten opzigte van het snoeijen vereischt, hetwelk toch niet dan door eene bedrevene hand moet geschieden, vooral met betrekking tot het doen opgroeijen van den kruin of top van de telg. In het eerste en twende jaar laat men dezelve groeijen, alleen zorg dragende, om van tijd tot tijd de uitloopers of jonge takjes, tot op eene hoogte van ruim *twee* Ned. ellen boven den grond, weg te nemen. Na verloop van twee zomers snoeit men met eenen scherpen beitel nagenoeg alle takjes van den stam af, met uitzondering van de twee schoonste en krachtigste loten, welke op den top van de telg staan en het geschiktst geoordeeld worden, om den stam tot eenen kruin te verstrekken; van deze neemt men in den opvolgenden winter dengenen weg, welke het minst krachtigst vergroeid is; — nu laat men den boom groeijen, denzelven om de twee of drie jaren *met mate* snoeijende, dat is te zeggen, dat de zwaarste takken hier en daar met eenen scherpen snoebeitel *glad aan den stam* worden weggenomen, zoodanig, dat men den boom niet te veel van takken ontbloote, steeds zorgende, dat de kruin zoo veel mogelijk gelegenheid gegeven worde om zich te verheffen. Hiermede moet men voortgaan tot aan eenen 25 à 30 jarigen ouderdom, wanneer de boom aan de natuur behoort overgelaten te worden, ten einde door deze worde voltooid, hetgeen de menschelijke hand aan denzelven te kort schoot.

Op woensdag den 12 December 1838, des voormiddags te elf uur, ten huize van de weduwe *Thijle Krijthe*, te Roden, zal publiek worden geveild eene BOERENPLAATS, te Steenbergen, gemeente Roden, behoorende aan de Erven *Albert Lugies Huisebos*, ten overstaan van den Notaris

H. H. VAN LIER.

GROOTE HOUTVERKOOPING.

De Notaris *van Lier* zal, voor de heeren S. en *M. S. Gratama*, te Assen en Groningen woonachtig, bij den huize *Waalburg* te Roderwolde, publiek verkoopen pl. m. 250 Eiken en 100 Beuken STAMBOOMEN, de eerste gedeeltelijk laag en zwaar en gedeeltelijk zwaar en veel Kromhout bevattende, alle met gemakkelijken toegang, op geen vijf minuten gaans afstand van het Peizer diep op wortel staande.

Deze verkooping zal plaats hebben bij het Hout, op donderdag den 27 December aanstaande, des voormiddags precies te tien ure te beginnen; zullende, ingevalle de gestelde dag niet toereikende mogt zijn, de volgende worden bijgenomen.

H. H. VAN LIER.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 4 December.

Werk. Schuld 2½ pct.	53⅞ à 54⅛	Kansbiljetten . .	24 à 24⅛
Dito 5 pc.	100⅛ à 100⅜	Amort. Syndicaat	94⅞ à 9[illegible]

Te Assen, bij C. van Gorcum, Provincialen Drukker.